

Індустрії 4.0. Відповідно такі процеси прискорюють переміщення досвіду праці з виробничих місць до більш спеціалізованих сфер, де відбувається процес оцифрування. На основі цього формуються нові неформальні взаємозв'язки, змінюються моделі поведінки працівників, їх цінності й переконання. У свою чергу металургійні підприємства можуть модифікувати місію, корпоративні цінності компанії та систему винагород задля формування нового типу «розумного» металургійного виробництва.

Отже, оскільки виробництво сталі вступає в наступну фазу інноваційного розвитку на основі розумних технологій, українській промисловості необхідно прийняти цифровізацію як ключовий фактор конкурентоспроможності та зростання бізнесу, шукати потенційних партнерів та донорів з впровадження нових проєктів, розробляти нові підходи до трансформації корпоративної культури в умовах розумного виробництва.

Список використаних джерел:

1. Janjua R. Smart manufacturing. URL: <https://worldsteel.org/about-us/smart-manufacturing/>
2. Ukraine in January 2023 ranked 35th in the world in terms of steel production. URL: <https://gmk.center/en/news/ukraine-in-january-2023-ranked-35th-in-the-world-in-terms-of-steel-production/>

Лобанова Є.В., студентка
Науковий керівник д.е.н., проф. Каличева. Н. Є.
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна

РОЛЬ ВІЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

На даний час ринкова конкуренція є фундаментальною основою, яка регулює економіку будь-якої країни. Головна умова ринку - це задоволення потреб споживачів, що дає можливість підприємствам вести конкурентну боротьбу за клієнтів. Це призводить до зменшення цін, підвищення якості продукції, створення унікальних товарів і послуг та активнішого застосування інновацій.

Конкуренція має вирішальне значення не лише на товарних ринках, а й на ринках праці. Коли фірми конкурують, щоб залучити працівників, вони повинні збільшити винагороду та покращувати умови праці.

Попри те, що конкуренція є основою для забезпечення ефективності економіки, в нашій країні більшість галузей стають монополістичними. Є дві ознаки того що економіка є монополістичною. По-перше, монополістичними є прибуткові галузі. По-друге, аналіз певних ринків показує, що відбувається

необґрунтоване підвищення цін, що є одним із найчіткіших проявів монополізації ринків. Поряд зі зростанням цін, яке є одночасно показником монополістичності ринку, ще одним важливим наслідком монополізації для споживачів є зниження ринкової влади, що призводить до зниження рівня інноваційного розвитку підприємств та до зменшення рівня заробітної плати працівників.

На даний час, на території України ринки є досить концентрованими та, можливо, менше конкурентоспроможними для більшості галузей промисловості. Більша концентрація приводить до того, що підприємства стають монополістами в різних сферах економіки. Рівень конкуренції знижується, монополістичні підприємства використовують свою ринкову владу, щоб встановлювати вищі ціни, пропонувати нижчу якість і блокувати потенційним конкурентам вихід на ринок. Це призводить до того, що нові підприємства не можуть брати участь на рівних умовах в економічному житті суспільства, а нові ідеї не можуть стати новими товарами та послугами. Монополізація ринку призводить до економічної нерівності, адже без належної конкуренції ціни та прибутки корпорацій зростають, а зарплата працівників зменшується. Це означає, що великі корпорації та їхні акціонери отримують багатство, а споживачі та працівники оплачують витрати.

Ринок, на якому існує вільна конкуренція, — це ринок, на якому взаємно незалежні підприємства займаються однаковою діяльністю та намагаються залучити споживачів. Іншими словами, кожен бізнес піддається конкурентному тиску з боку інших. Таким чином, ефективна конкуренція дає підприємствам рівні умови гри та надає багато переваг споживачам (нижчі ціни, краща якість, більший вибір тощо).

Ефективне функціонування ринків передбачає наявність вільної конкуренції. Вільна конкуренція підвищує конкурентоспроможність і стимулює підприємство для пошуку шляхів для досягнення найкращих економічних результатів.

Більша конкурентоспроможність створює більшу продуктивність і кращу якість продуктів і послуг. Компанії можуть задовольнити переваги споживачів і, як наслідок, досягти кращої позиції на ринку. Ринок стабільно зростає, і споживачі отримують вигоду від нижчих цін і більшого асортименту товарів і послуг.

Таким чином, вільна конкуренція призводить не тільки до чесного ціноутворення, вищої якості та продукції, розробленої з урахуванням споживача, але також є сильним стимулом для впровадження прогресу в технології. Це, своєю чергою, сприяє зростанню робочих місць в економіці та стимулює її розвиток.